

'AMERIŠKA DOMOVINA'

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER(JAMES DEBEVEC, EDITOR)
6117 St. Clair Ave. Henderson 6628 Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: Celo leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier, \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 14 Thurs., Jan. 18, 1945

Don Miguel Maura -
rešitelj Španije?

Splošna je vera in upanje ž njo, da je Francov režim na Španskem blizu svojega konca. Pravijo, da je vprašanje samo to, kako se bo ta režim zrušil. Ali potem krvave revolucije, ali potom mirnega dogovora in premišljenega političnega razvoja?

Vedno bolj prihaja na dan, da krvavo in nasilno revolucijo zahtevajo po večem le komunisti. Do malega vse druge politične stranke in ideološke struje delujejo na to, da se stvar uredi brez prelivanja krvi.

Tako poročajo med drugimi tudi Alfredo Mendizabal, profesor iz Španije, ki je bil odslavljen z univerze v Oviedu najprej po lojalistih, pozneje pa tudi pod Francovim režimom. Njegovo poročilo se pač sme sprejeti kot verodostojno.

Nikakor ni lahka stvar uvesti v Španiji demokracijo po poti mirnega ali vsaj nekrvavega političnega razvoja. Še vedno si stojita nasproti vse preostro dve ekstremistični politični struji. Na eni strani Franco in falangisti, na drugi komunisti in anarhisti. Obe ti struji stavita svoje nade v nasilje in teror, dočim je vmes med njim večina naroda, ki s svojimi pomirjevalnimi metodami počasi prodira do veljave, toda zelo počasi.

V tej zvezi se je pojavilo ime Don Miguel Maura.

Maura je bil notranji minister prvega republikanskega režima leta 1936. Trdi se, da je ta mož vsestransko usposobljen, da igra važno vlogo v poskusih za nekrvavo spremembo španske politike. Njegovo navdušenje za republiko je obče znano in priznano. Bogata politična skušnjava in jakost njegovega značaja je istotako neoporečna. Nanj ne pade nobena odgovornost za dogodke med špansko civilno vojno. Njegova politična skupina, konservativna republikanska stranka, ni pristopila v takozvano popularno ali ljudsko fronto. Kot prepričan katoličan in obenem prepričan republikanec deluje na vse pretege na to, da bo bodoča španska republika vseskozi ustavna in demokracija. Spretno skuša preprečiti, da se ne bi spet uveljavila v Španiji krvava prekucija bodisi od strani demagoških revolucionarjev, bodisi od strani Francovih reakcionarjev. Maura uživa primeren ugled med vsemi republikanci, tako med socialisti in liberalci, ne pa med komunisti in anarhisti, pa seveda tudi ne med skrajnimi "desničarji," fašisti.

Miguela Mauro so pred kratkim pooblastile vse republikanske stranke — razen komunistov — da govori v njihovem imenu. Kako je to storil? Poslal je naravnost Francu in falangistom poziv, naj mirno odstopijo in prepuste vladno narodni koaliciji. Ta koalicija bi imela nalogo, da pripravi Španijo za miren prehod k republikanski demokraciji.

Stvar se je razvedela, zakaj poleg Madrida sta vedela za Mavrov nastop tudi Pariz in Rim. Španija se je zanimala, začela se gibati. Prisluskovala je, kakšen bo odmev. Od strani Franca in falangistov seveda odmev ni bil ugoden. Očividno se čutijo falangisti še dovolj močne, da bi kar tako mirno odšli. Toda radi mednarodnega odziva je bilo treba nekaj ukreniti in prišlo je do razgovora na zboru španskih ministrov. Položaj je postal dosti kritičen. Španski radio je poročal, da je Franco dobil poziv, naj posnema zgled nekdanjega kralja Alfonza in naj se mirno umakne, ko vidi, da se drugače Španija ne bo izognila novi civilni vojni.

Dalje stvar menda še ni prišla. Franco še vedno sedi, kjer je sedel vse skozi zadnjih osem let. Videti je, da bo treba počakati popolnega poloma Nemčije. Dasi niti za tiste čase ni verjetno, da bi Franco odstopil na podlagi takih nagibov kot se pripisujejo Alfonzu, namreč da ni maral dežele poriniti v civilno vojno, pa bo moral iti vsaj zato, da se izogne strahotni odgovornosti, ki ga čaka. Splošno mnenje je namreč, da se Španija brez takega Francovega koraka ne bo mogla nikakor izogniti strahotam nove vojne v svojih lastnih mejah. Pa tudi o tem nihče ne dvomi, da bi taka katastrofa gotovo ne prizanesla ne Francu ne njegovim falangistom.

Tako je danes tudi Španija z drugimi deželami vred pred resnim vprašanjem. Ali pride revolucija ali pride evolucija, to se pravi, miren političen razvoj. Ali bo mogla Španija priti do tega, da uvede med svoj narod demokracijo in ustavno pravno za resnično narodno svobodo? Veliko nado stavijo v Dona Miguela Mauro.

Predsednik osvobodilne junte, Martinez Barrio, je pred kratkim izjavil v Washingtonu in New Yorku, da njegovi ljudje popolnoma zaupajo Mauru in so uverjeni o uspehu njegove akcije.

V Španiji sam se je od lanskega avgusta naprej ustalilo mnenje, da mora biti bodoča vlada pod načelstvom Maura in da naj jo sestavljajo vse narodne stranke — razen komunistov, anarhistov, falangistov in monarhistov. Vse je prepričano, da bi vsi ti skrajni elementi ostali v ogromni manjšini, ako bi ljudstvo dobilo priliko za svoboden izraz svojega mišljenja.

Alfredo Mendizabal zaključuje: Če naj Španija doživi svoj preporod in začne svoje novo politično in socialno življenje na dostojen način — tu je steza, na katero naj stopi!

BESEDA IZ NARODA

Za pomoč domovini

V nedeljo 21. januarja priredi društvo Blejsko jezero št. 27 SDZ plesno veselico v zgornji dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

Ker je ves čisti preostanek te prireditve namenjen za takojšnjo pomoč našemu trpečemu narodu v rojstni domovini, zato vas v imenu društva prav vljudno vabim, da se prireditve gotovo udeležite, ker je v resnici v blag namen. Igrala bo dobro poznana Miklaučičeva godba. Pričetek plesa ob pol osmih zvečer.

Pripravljalni odbor bo skušal vsem posetnikom kar najboljšje postreči. Torej ne pozabite se udeležiti te prireditve.

Vabljeni je tudi splošno članstvo in tudi glavni odborniki SDZ. Obenem vas, člani društva, prosim, da se gotovo udeležite seje, ki se bo vršila isti dan dopoldne, to je, 21. januarja, ker je vedno kaj novega na dnevnem redu in tudi glede veselice je treba še nekaj ukreniti. Vas pričakujem v kolikor mogoče velikem številu.

Torej na svidenje na društveni seji v nedeljo dopoldne 21. januarja in zvečer pa v dvorani Slovenskega delavskega doma. S pozdravom,

Mary Marn, tajnica.

Gospodom senatorjem v
Washingtonu

Tednik *The Commonwealth*, ki izhaja v New Yorku in ga izdajajo "liberalni" katoliški laik, ima v svoji najnovejši številki naslednji uvodnik:

Gospodje senatorji: — Takoj ko smo imeli priliko prebrati objavljeno besedilo zaključkov v Dumbarton Oaksu, smo na tem mestu izrazili svojo delno nezadovoljnost. Zdi se nam, da so zaključki te konference le nekako začasnno zmašilo in jih v najboljšem slučaju moramo smatrati za neko prehodno začetvanje, ki naj služi za podlago poznejšim boljšim načrtom. Recimo, da je vse to vendar le boljše kot nič.

Ko so bili zaključki Dumbarton Oaksa objavljeni, je bilo javno mnenje o njih precej ugodno. Zdelo se je, da javnost ne zahteva mnogo več kot to, kar je bilo tiskano. Tako smo tudi mi sprejeli tisti načrt, ker pač nismo imeli nič bolj pravičnega in nič bolj preključnega.

Javno mnenje se je med tem precej spremenilo. Zdi se nam — čeravno priznamo, da nimamo tehničnih dokazov pri roki — zdi se nam torej, da se Rusija ne meni dosti za zaključke v Dumbarton Oaksu. Popolnoma jasno pa je, da so Angleži zadosti globoki realisti in so uvideli, da se na nas niti v toliko ne morejo zanašati, kolikor je zapisano v zaključkih Dumbarton Oaksa. Zato si mislijo, da morajo gledati sami zase. Videti je, da so tudi Francozi enakih misli. Mali narodi seveda čisto naravno niso nikoli zaupali besedičenju Dumbarton Oaksa.

In sedaj je podobno, da se je tudi v našem senatu skisala vera v kako svetovno mirovno organizacijo, za katero se je vsak Amerikaneč navduševal še v zadnji volilni kampanji, če izvajamo nekaj izolacionizma: Takrat se je zdelo popolnoma gotovo, da bi naš senat tako organizacijo odobril.

Ker sedaj stvar drugače stoji, predlagamo gospodom senatorjem nekaj drugega. Seveda bo kdo dejal na prvi pogled, da je naš predlog takorekoč divji, vendar smo prepričani, da bi sprejetje našega predloga prineslo izredno veliko korist vsemu svetu.

Gospodje, zakaj bi ne segli stvari do dna? Zakaj ne bi naš senat — in sicer s pomočjo vseh mogočih izvedencev, saj bi mor-

da celo državni oddelek pomagal — zakaj ne bi naš senat izdelal na svojo roko dostojno, moralen in močan načrt za svetovno mirovno organizacijo v korist današnjega izmučenega sveta?

Ta naloga bi ne mogla biti preveč težka, zakaj gospodje senatorji bi se omejili le na načela, ki naj bi vodila tako organizacijo. Ni se jim treba baviti z vprašanjem, kdo bo imel v bodočnosti na svetovni pozornici grablje in kdo vile.

Poleg tega, Bog ve, da je silno dosti tiskanega materiala glede tega. Treba bi bilo le čitati, premisliti in izbrati najboljše predloge. Celo že kar izdelani načrtovi je najti in nekaj prav zelo dobrih. (Tu misli urednik gotovo na papeževe načrte, na načrte škofov in "the Peace Pattern" združenih verskih predstavnikov: katoličanov, protestantov in judov. Op. ur.)

Recimo, da bi naš senat izdelal tak načrt sam ali s pomočjo državnega oddelka in potem prišel odločno na dan z njim, to se pravi, da bi ga sprejel kot svojo resolucijo z najmanj dvetretjinsko večino — vse megleno ozračje bi se naenkrat razjasnilo. Ves svet bi vedel, da je to načrt in sklep, ki lepa večina našega senata zaupa vanj veruje. Z njimi bi spregovorila Amerika.

Ostale velesile bi potem stale pred trojno izbiro:

1. Ali bi se čutile prisiljene, da se pridružijo našemu senatu in z njim Ameriki ter sprejmejo zares deloven svetovni načrt za trajen mir;

2. Ali bi morale v zadregi iskati izgovorov in opravičilo, zakaj ne morejo priti na ameriško zenoitovanjsko pojedino, čeprav so povabljene;

3. Ali bi pa morale pred vsem svetom povedati, da se rajši zanašajo na svojo že začeto "power politics" — močno roko v politiki.

Kar bi že bilo, gotovo je, da bi naši diplomati svoje stališče neizmerno ojačili. In mali narodi povsem svetu bi naenkrat videli, da se je prikazala zvezda.

Naš predlog se bo morda zdel mnogim prazna fantazija. Toda ozračje v politiki je danes tako megleno, da ga ni mogoče razčistiti razen z drznimi in eksplozivnimi ukrepi.

Gospodje senatorji, zakaj bi ne bili tako odločni in drzni, kar je bilo tako odločni in drzni, kar je bilo tako odločni in drzni vsak zase?

Smeha na koše

Zelo so se postavili fantje, člani društva Najs. Imena pri far sv. Vida, ko so nam predzadnjo nedeljo podali tako zvani "Variety Show." Vedeli smo, da bo dobro, da nas bodo pa s svojimi nastopi tako očarali, tega pa nismo pričakovali. Ker je bila predstava vsem tako všeč in so nekateri izrazili željo, da naj bi se znova vpriporila, zato so se fantje skorajžili in bodo še enkrat nastopili v nedeljo 21. januarja ob osmih zvečer v šolski dvorani. Kdor še ni videl ta "Variety Show," naj gotovo pride v nedeljo. Zagotavljam vam, da ne bo nikomur žal. Smeha na koše — užitek izvrsten.

Ker je toliko zalovanja in skrb v današnjem svetu, zato je jako dobro, da se človek udeleži takih prireditev, da vsaj malo pozabi na svoje gorje. Že dolgo se nisem tako od srca nasmejala kot sem se oni užitek polni večer. Ne vem, katerega naj bi bolj pohvalila, kajti vsi so tako dobro izvršili svoje vloge, da je težko izbrati najboljšega. Vsem od prvega do zadnjega izrekam iskrene čestitke in želim, da bi vas še mnogokrat videla na odru. Vem, da boste v nedeljo prekosili sami sebe in boste v istem duhu očarali občinstvo.

Farani, dajmo tem mladim fantom priznanja za njih trud

in sicer s tem, da zopet napolnimo dvorano do zadnjega kotička, saj se naša mladina ravno v teh nastopih vežba in razvija svoj talent. To je jako dobro zanje. Prvič so v dobri družbi pod dobrim vodstvom in drugič pa imajo tu dobro shajališče in materam ni treba biti v skrbeh kam pohajajo njih otroci.

Še posebna zahvala pa gre našemu neumornemu duhovnemu vodji Rev. Baragi, ki posveča toliko svojega časa v prid naši mladini. Le tako naprej in starši Vam bodo vedno hvaležni za to in mladina tudi.

Torej, dragi farani, ne pozabite v nedeljo. Pridite v velikem številu, da ne bodo imeli igralci prazne segrade pred seboj. Vstopnice lahko dobite že v predprodaji pri članih društva Najsvejšega Imena. Sezite po njih. Na svidenje,

Mary Marinko.

Naznanilo članom št. 29
SDZ

Euclid, Ohio. — Ker sem sprejel urad tajnika pri društvu Euclid številka 29, Slovenske Dobrodelne Zveze, naznanjam članstvu, da se redne mesečne seje vrše kot po navadi, vsaki tretji petek v mesecu ob osmi uri zvečer v Slovenskem Društvem Domu na Reher Ave. Prihodnja seja je torej 19. januarja, 1945.

Glede pobiranja asesmenta naj članstvo upošteva, brez izjeme, to-le: asesment se bo pobiral na rednih sejah, potem vsakega 25. v mesecu v istem prostoru, kjer se seje vrše, ter od 25. do 28. v mesecu na domu tajnika.

Druge dneve se asesment ne bo pobiral, tako tudi tajnik ne bo hodil za člani, ker nima časa. Zalagalo se ne bo za nikogar ne iz blagajne in ne po tajniku. Kdor ne bo plačal ob času, bo suspendiran. Naslov tajnika je: Anton Urankar, 837 East 237th Street, Euclid, Ohio. Telefon: KEmmore 4511.

Pozdrav.

Anton Urankar, tajnik.

AMERICAN
RED CROSS

Zavoji za vojne ujetnike

V štirih velikih centrih ameriškega Rdečega križa, kjer se pripravljajo zavoje za vojne ujetnike, so prostovoljni delavci in delavke obhajali dan obletnice napada na Pearl Harbor na ta način, da so pripravili in zavili do tega dne ravno 20.000.000 paketov za vojne ujetnike v različnih deželah preko morja. Približno 90% teh zavojev je bilo prirejenih po običajnem standardu Rdečega križa, ki določa 8 funtov hrane za vsak posamezen zavoj.

Ti paketi so bili poslani v Genevo pod oskrbo Odbora Mednarodnega Rdečega križa. Ta odbor poskrbi, da so zavoji porazdeljeni med ameriške in zavezniške vojne ujetnike v sovražnih deželah v Evropi. Več stotisoč posebnih paketov, vsebujočih 13 funtov različnih živil vsak, je bilo poslanih na Daljni Vzhod, kjer so bili porazdeljeni s pomočjo Odbora Mednarodnega Rdečega križa. Ti paketi so prirejani tako, da odgovarjajo potrebam naših ameriških vojni ujetnikov na Japonskem, katerih hrana je pomanjkljiva v hranilni vrednosti.

Leta 1943 je bilo poslanih 1.680.000 regularnih paketov Rdečega križa jugoslovanskim vojnim ujetnikom, to leto pa 1.664.000 navadnih živilskih paketov, ter dodatnih 148.000 paketov za bolne ujetnike.

Več kot 2000 ameriških žensk, od katerih imajo mnoge svojevojevo v ujetništvu, dela v štirih glavnih centrih, kjer se pripravljajo pakete za odposiljanje. Ti centri so St. Louis, Philadelphia, New York, ter Brooklyn. Paketi poslani ameriškim ujetnikom

EDINA, SAMO MOŠKA, NEPRISTRANSKA DRUŽABA
ORGANIZACIJA

Slovenska moška

zveza v Ameriki

Ustanovljena 1. januarja, 1939. Inkorporirana 13. marca, 1939. Ohio.

Glavni sedež: BARBERTON, OHIO

ENA NOVA MODERNA ORGANIZACIJA NA DRUŽABNO-SPORTNEM IN KULTURNEM POLJU

Nobenih pristopnih stroškov. Ne potrebujete nobene zdravniške pristopnice. Pristop od 18. do 55. leta.

Za 25 centov mesečnega asesmenta, plačuje dobrostoječ član pristopnih stroškov.

Vsak Slovenec bi moral biti član te nove nepristranske organizacije.

GLAVNI ODBOR:

Častni predsednik: FRED UDOVICH, 183-22nd St., Barberton, Ohio.
Predsednik: ANTON RUDMAN, 719 E. 15th St., Cleveland, Ohio.
Prvi podpredsednik: MICHAEL TOMSIC, Box 286, Strabane, Ohio.
Drugi podpredsednik: FRANK ČESNIK, 5709 Prosser Ave., Cleveland, Ohio.
Tajnik: VINCENT H. LAUTER, 1067 Sutherland Ave., Akron, Ohio.
Blagajnik: JERRY ZUPCEK, 982 E. 20th St., Euclid, Ohio.
Zapisnikar: JOŽE GRDINA, 6121 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik in prvi nadzornik: CHARLES BENEVOLE, 16007 Euclid Ave., Cleveland, Ohio.
Drugi nadzornik: NIKOLA KLASAN, 1624 Superior Ave., Cleveland, Ohio.
Tretji nadzornik: JOSEPH SHEGA, 207-23rd St. N. W., Barberton, Ohio.

FINANČNI ODBOR:

Predsednik in prvi odbornik: AUGUST F. SVETEK, 478 E. Cleveland, Ohio.
Drugi odbornik: JOSEPH PIŠKUR, 133 Smithsonian St., Garfield, Ohio.
Tretji odbornik: JOHN ROZANCE, 469 E. 149 St., Cleveland, Ohio.
Za pojasnila se obrnite na glavnega tajnika Slovenske Moške Zveze, 1067 Sutherland Ave., Akron, Ohio.

Cenjeni člani Slovenske moške zveze

Peta redna kampanja Slovenske moške zveze je v teku. Kako so posamezne podružnice bile aktivne v tej kampanji, smo poročali prihodnjic.

Čestitamo in se zahvaljujemo vsem agilnim članom, ki so žrtvovali, katero ste izkazali v pretekli kampanji, tako lepo število novega članstva.

Upam pa, da s zaključkom kampanje ne boste prepirali, ampak da boste šli z novo požrtvovalnostjo, kako bi kar sami tisti, kateri so jo poskusili in življali zmago, na delo za napredek svoje podružnice in celokupne zveze. Vaše najboljše plačilo za to bo zavest, da ste storili svoj del, kot agilen in zaveden član Slovenske moške zveze.

Ni še prepozno za dober sklep, čeprav smo že pri novem letu. Torej en dober sklep, katerega bi moral biti član, naj bi bil ta-le: "V tekočem letu se bom točno in leževal vseh podružničnih sej in drugih aktivnosti celotne Slovenske moške zveze." To naj bi bil dober del vašega zavednega člana naše organizacije.

Podružnica št. 1 v Barbertonu, Ohio, naznanja, da redili veselico v farni dvorani in sicer v soboto 21. januarja. Prav prijazno vabijo vse člane in prijatelje, da se udeležijo.

Torej bratje, zavijamo rokave in stopimo na delo za organizacijo, da se bomo koncem tega leta ponasali s uspehi, kot smo se v preteklosti.

Z bratskim pozdravom,

Vincent H. Lauter.

Domača fronta

Štirje pozivi Amerikancem

Washington — Vlada nujno zahteva, da vsi državljani: Uničijo vse razveljavljene odmerke za živež. Njih uporaba je kršitev določb racioniranja.

Darujejo 100.000 knjig za knjižnico trgovske mornarice. Knjige so najboljše zdravilo proti napetosti, katero povzroča razmišljanje o torpedih in utrujenosti, proti kateremu se morajo boriti mornarji na svojih dolgih konvojjskih vožnjah.

Se prijavijo prostovoljno kot pomočniki za nabiranje oglasov. 50.000 delavcev je nujno potrebnih za pobiranje draginje — da ostanejo cene nizke.

Ostanete na svojem vojnem poslu in pomagajte vzdrževati trajen dovoz opreme na vsa bojišča.

Dohave vojnega materiala morajo naraščati

Washington — James Forrestal, minister mornarice, Robert P. Patterson, podsekretar za vojsko in J. A. Krug so podali naslednjo skupno izjavo:

"Ameriške delavce v vojnih tovarnah čaka zdaj največji napor v zgodovini. Treba bo dni

STRICTLY
IZDAL 32,000
EXTRA RDEČIH

Največja razdaja ekskluzivnih ameriških gospodarskih celic.

32 milijonov ekstrastriktov približno bode razdeljenih kupcem, ki jim bodo podarili rabljeno mast v Victoriji, niti za to bistveno stroškov, saj smodnik, umetniški material, barve in za več sto milijonov vrednih trenit. Za vsakega v rabljene masti, ki jo je v spodnja, bo dobila bil točki.

Potreba po porabi je imela, da se vedno nujno imajo žene, da shranijo kapljico, vsako žlico in hrano hranite dalje do konca nad Nemčijo in Japonijo.

Junaštvo in zvestoba

Epovski roman iz časov francoske revolucije.

V Varennes.

Ali je bilo to res, ali sama govorica, nisem mogel zvedeti zagotovo.

Ko smo bili v moji sobi, me je Fersen naprosil naj, zaprem vrata. Vprašal je tudi, če nam morda kdo ne prisluškuje, potem je začel zelo previdno govoriti o novem načrtu za beg kraljeve rodbine.

Kraljica mu je rekla, da sva Reding in jaz pomagala že pri nekem prejšnjem načrtu bega, in njena želja je, da bi pomagala tudi sedaj. Potem je začel praviti o načrtu. Treba je bilo spraviti kralja z družino v Chalons (r. Salon), ne da bi kdo kaj opazil. Od tam naprej bi bila pot skozi Argonski gozd do Varennes-a varna, ker bi jo zastražili huzarji Laucunsega regimenta, na čigar oficirje se je bilo zanesiti. Blizu Varennes-a pa stoji Bouille (r. Bujé) s zvestimi polki. Glavna težava je seveda ta, kako zapustiti Pariz, ne da bi kdo kaj zapazil in prehiteti toliko naprej, da Lafayetteova konjenica ne bo mogla več dobiti voza. K temu morava pomoči.

Govorili smo o stvari še to in ono. Reding je menil, da mora naš polk zasesti Tuilerije in Saint Martinska vrata tisto noč, ko bi se imel izvršiti beg. Naš major pojde rad v nevarnost, da le kralj uide neopažen. Bilo je gotovo, da Lafayette, ki je ljubosumno stražil kralja, nikdar ne dopusti, da bi Švicarji sami stražili grad. Treba bi bilo, spustiti se v boj, in pri tem bi bilo tudi kraljevo življenje v nevarnosti.

Ko pa sva z Redingom videla, da ima Fersen že določen načrt, sva vprašala, v čem bi mogla po njegovem mnenju pomoči midva.

Fersen je odgovoril, da bi moral midva zasesti z nekaterimi zanesljivimi možmi našega polka dve mesti: hišo blizu Saint Martinske mitnice, kjer bi pregledovali potni list, in neko hišo blizu Tuilerij. Naši možje ne smejo biti v uniformi, marveč oblečeni kakor Pariški republikanci in oboroženi. Njih naloga je, da napravijo zmešnjavo, če bi pri Tuilerijah ali pri mitnici narodna bramba ne pustila voza skozi, ali naj obrnejo pozornost straž na kako drugo kočijo, ali pa naj tudi s silo odprejo pot kraljevi kočiji.

Bila je precej sitna naloga. Toda obljubila sva in sklenila brž poiskati pripravnih prostoroč. Pri Saint Martinskih vratih sem poznal tik stanovanja velikega sodnika pivnico, ki se mi je zdela pripravna. Težje je bilo najti blizu Tuilerij kaj primerne.

Končno sva se odločila za neko krmo na voglu Karuseljskega trga. Seveda so zahajali vanjo tudi narodni brambovci, a njena lega je bila še najpriljubnejša. Potem sva se pospravila od Fersena in obljubila, da bova kmalu pripravila, kar se manjka.

Iz stotnije, ki je imela vojašnico v ulici Poissonniere (r. Poasonjer), sva si izbrala vsak dvanaest krepkih in zanesljivih mož.

Ne da bi jim natančneje povedala, za kaj gre, ukazala sva jim, naj si kupijo pri starinarjih civilnih oblek. Potem sva peljala zdaj tega, zdaj onega, zdaj več hkratu v eno omenjenih pivnic in sva jih tako seznanila s pozoriščem, ne da bi kdo drugi kaj opazil.

Naznanila sva tedaj Fersenu, da sva pripravila, kar nama je bil naročil. A pretekli so tedni in čakala sva zastonj. "Zopet ne bo nič," rekel sem Redingu. "V določenem trenutku se kralj umakne!"

Novi zvonovi

SALJIVA POVEST

Spisal dr. Ivan Pregelj

Pol goriške dežele je že vedelo, da so zbrali kmetje idrijske fare denar za nove zvonove, in da se ti zvonovi pravkar ulivajo v Gorici. Idrija ob Bachi je sicer mala in skromna vas, in da je zašel glas o njenih še nedolžitih zvonovih celo do Gorice, temu je bil vzrok gotov vestnik, ki je izšel vsake srede iz Idrije proti Gorici v enem edinem izvodu. Ta netiskani list, ki je izhajal slednje sredo in prinašal brez vsakega naročila vedno in vedno zopet staro vest ali novico o idrijskih zvonovih, ni bil nihče drugi, nego tridesetletni voznik Anton Zlatoper iz Idrije.

Okoli osmih ob sredah je dospel Zlatoper redno na Most in ustavil pred "Petrom." Peter je bil rejen krčmar, zbadljiv in šegav in je že v petdeseto pozdravljaj Zlatoperja z vprašanjem, ki je samoposebi zelo umestno, ki pa v ustih petičnega Petra ni zvenelo tako umestno:

"Zlatoper," je klical, "to bi mi povedal, kje si ti svoje zlato perje obral. Ali imate zlato peteline na Idriji?"

"Jaz nisem nobenega petelina obral," je odvrnil Zlatoper, "ti pa, ki vem, da imaš zlata dovolj, si mi celo za moje zlato ime nevoščljiv."

"Tebi že ne," je dejal Peter in postavil merico grenkega pred voznika; "prav brez nič pa vem, da nisi. Nisi zastoj dal za zvonove."

"Sem dal, kar sem dal," je odgovoril potolažen Zlatoper, "če Bog da, kmalu bodo peli!"

"Bodo peli, če boste zvonili znali!" je odvrnil Peter.

"Kaj zvoniti! Zvoniš že, le če imaš na kaj. Taka fara ste Mostarji, pa imate počene lonce v cerkvi in stare pokrovel!"

"Zdaj zabavljate. Pa niste mogli zadnjič še škofa pozdraviti, ker se vam je bat snel."

"Pri novih se ne bo snemal!"

"Kdo ve, ste neki premalo

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 E. 61st St.
HE 2730.

Ameriški topničarji, ki so bili prisiljeni po nemškem topništvu iskati zavetja, so poskakali iz skrivališče in hite le svojim topovom ob reki Ruhr, da udarijo na sovražnika, ki je zakopan na drugi strani reke pri Eicht v Nemčiji.

nabrali!"

"Za nas dovolj, in starih goldinarjev smo tudi nabrali, da bo imel zvon bolj srebrn glas, kakor struna!"

In vestnik je počasi krenil dalje do Ročinja. Pri Ipavcu je ustavil in pozdravil godrnjavega krčmarja.

"Kaj pa pri vas novega, Ročinjci!"

Krčmar je povedal, da so dobili novega kaplana, in je navedel tudi njegovo hibo, češ, da ne zna peti.

"Mi pa nove zvonove dobimo, ti pa bodo znali peti, mi slimi!"

(Dalje prihodnjič.)

MALI OGLASI

Popravljamo
Popravljamo pralne stroje, vacuum čistilce, električne likalnike, šivalne stroje in druge električne predmete. Mi kupimo in prodajamo pralne stroje. Pridemo jih iskati ter jih pripeljemo na dom.

St. Clair Repair Service
7502 St. Clair Ave.
EN 7215.

Pralni stroji
Mi imamo v zalogi dele za pralne stroje in jih tudi popravljamo. Mi imamo avtorizirano agencijo za Maytag pralnice ter specializiramo tudi v Apex pralnikih.

Uptown Home Appliance Co.
10557 St. Clair Ave.
GLenville 3355 (19)

Dve sobi v najem
V najem se odda 2 sobi s parno gorkoto. Vprašajte na 5803 Bonna Ave. (16)

Kadar potrebujete zavarovalnico
proti ognju, viharju, za avtomobile, šipe itd. se lahko in zanesljivo obrnete na

L. Petrich — IV 1874
19001 KILDEER AVE.

SLOVENIAN TRIO
MUSIC FOR ANY OCCASION
FRANK PAVLOVIC
HEnderson 6512

Ohijska vina!
Prodajamo na debelo in drobno.

Joseph J. Smole, Jr.
6112 Glass Ave.
(W., S.-x)

RE-NU AUTO BODY CO.
932 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. Welding!

J. POZNIK — M. ZELEDKO
GLenville 3830.

Kraška kamnoseška obrt
15425 Waterloo Rd.
IVanhoe 2237

East 61st St. Garage
FRANK RICH, lastnik
1109 E. 61st St.
HEnderson 9231

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

Vabilo na

srnjakovo večerjo

v soboto 20. januarja

na 6400 St. Clair Ave.

Igrala bo tudi fina godba za kratek čas.

Za obilen poset se priporočata

John in Louisa Flaisman
(Jan. 18, 20)

Soba se odda

Odda se opremljena soba za enega ali dva moška. Zglasite se na 1162 E. 60. St. (14)

Rodney Adams Heating Service

Instaliramo nove furneze na plin in premog.
Popravimo vse vrste furneze. Instaliramo pihalnice in termostate
Za točno postrežbo pokličite
KE 5461
21601 Westport Ave. (x)

Stanovanje v najem

Odda se 3 sobe zgorej, z gorkoto, za 2 osebi. Vprašajte na 1237 E. 172. St. (15)

DELO DOBIJO

FINA DELA ODPRTA

CLEVELAND GRAPHITE BRONZE CO.

DOM NAJBOLJŠIH DELOVNIH POGOJEV V CLEVELANDU

48 do 70 ur.

PLAČA OD URE MED NAJVIŠJIMI
Tovarna z bodočnostjo

Za vašo udobnost imamo tri posredovalnice za delo, zglasite se v najbližji PROSTOR

1368 West 3rd Street
severno od Superior, blizu Square

880 East 72nd Street
severno od St. Clair Ave.
17000 St. Clair Ave.
glavna tovarna

Odprto dnevno od 8:30 zj. do 5 pop.
Soboto do opoldne
V nedeljo zaprto

CLEVELAND GRAPHITE BRONZE CO.

DELO DOBIJO DELO DOBIJO

Službo oskrbnika

razpisuje Slovenski narodni dom na St. Clair Ave.
Stalna služba, prosto stanovanje s kurjavo in razsvetljavo in s primerno dobro plačo. Kdor bi rad to službo, naj se pisмено prikladi in navede svoje zmožnosti pri tajniku Doma na 6409 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

Razpis službe oskrbnika

SLOVENSKEGA DRUŠTVENEGA DOMA V EUCLIDU

Po zakonih pravil je vsak delničar in delničarka upravičena do te službe, kateri se počuti zmožnega za ta posel.

Vse prošnje morajo biti poslone po pošti do 14. februarja na urad doma: 20713 Recher Ave. Po tem dnevu je zaključek za prošnje.

Služba se nastopi s prvim marcem 1945.

ODEBOR SLOVENSKEGA DRUŠTVENEGA DOMA
EUCLID, OHIO

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE

ženske za oskrbnice

ZA POSLOPIJA V MESTU

Poln čas, šest noči v tednu

Od 5:10 pop. do 1:40 zjutraj

Najboljša plača od ure v mestu, stalno delo.

Zahteva se državljanstvo. Zglasite se v Employment Office, 700 Prospect Ave. soba 901 od 8 zjutraj do 5 popoldne vsak dan razen v nedeljo.

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Nam je dovoljeno

najemati pri vratih

Potrebujemo moške za

SKLADIŠČE

POŠILJANJE

SPREJEMANJE

OSKRIBNO MATERIALA

Dnevno ali nočno delo

Plača od ure tedensko

Oliver Corp.

Nasledniki

Cleveland Tractor Co.

19300 Euclid Ave.

Ženske za čiščenje

poslopija v mestu

ponoči

Visoka plača od ure

Prijetno delo

Lahko dosegljivo

Empire Building

East 11. St. in Walnut

2. cesta od Euclid

(16)

Hotel Statler

ima stalna dela za

Kuhinjske pomočnike

moške in ženske

Splošne snazilce

moške in ženske

Busboys (18-45)

Counterwomen

Kuhe

Pri teh delih dobite obede

in uniforme

Zglasite se v

HOTEL STATLER

E. 12th & EUCLID

Dovoljeno nam je uposliti pri vhodu

POTREBUJEMO

PRESS ASSEMBLER

EXTERNAL GRINDER

ENGINE LATHE

OPERATORJE

TURRET LATHE

OPERATORJE

RADIAL DRILL PRESS

OPERATORJE

VOZNIKA ELEKTRIČNEGA

VOZIČKA

TEZAKE

Stalna dela sedaj in po vojni. Visoka plača od ure in overtime.

LEMPCO PRODUCTS

DUNHAM RD.

MAPLE HEIGHTS

(14)

Lathe operatorji

Tool Makers in

Tool mašinisti

Arc Velderji

Nočno delo

Visoka plača od ure in

bonus za nočno delo

The Yoder Co.

5500 Walworth Ave.

2 cesti južno od Lorain

blizu W. 53. ceste

(17)

FR. MIHČIČ CAFE

7114 St. Clair Ave.

ENdicott 9350

5% pivo, vino, šganje in dober pripr.

rek. Se priporočamo za obisk.

Odprto do 2:30 zjutraj

KADAR vaša električna lede-

nica potrebuje popravila, pokli-

čite

Franks Refrigeration

Service

15523 Saranac Rd.

Tel. GLenville 4627.

(Mo., Wed., Fri. — 50)

TRPLJENJE MLADE MATERE

ROMAN

On je iskal še vedno s svojim ostrili pogledom naokrog, ker dozdevalo se mu je, da je tu videl onega, katerega izkrcanja se je grozno bal.

Ko se je Paddy ravno podal po plitvi vodi do morskih skal, in že dospel do njih, zagrmil za

ČE STE BOLNI

Ako trpite na nerednosti v želodcu, jetrih, ledicah, vranici, revmii, visokem pritisku krvi, ali zastareli poškodb, pridite k meni, da vidim, kaj morem storiti za vas. Imel sem velik uspeh v 25 letih v takih slučajih. Jaz se poslužujem stare evropske in najnovejše metoda bolnišnic pri zdravljenju.

Pridite do doktorja, ki razume vaš materin jezik in vam lahko razloži na razumljiv način.

DR. PAUL W. WELSH
HYDROPATHIC CLINIC

(specialist v starih boleznih)

Uradne ure:

10 zj. do 4:30 pop., razen v sredo
423 Citizens Bldg.
850 Euclid Ave.
Telefon: MAin 6016.

(Wed. — x)

njim strel in takoj je občutil, da je zadet. Zadobil je skelečo rano in opotekajoč zgubi tla pod nogami.

Paddy se je prevrnil s skale v vodo. Bil je nezavesten. Strel ga je na glavi ranil.

Vendar pa ko se je v vodi kopal, se prišel zopet k popolni zavesti in akoravno ga je rana hudo skelela, je pričel napenjati v smrtnem strahu vse svoje moči, da se reši.

Medtem časom, pa ga je razburkano valovje že precej od skalovja odneslo.

On se je mučil z vso močjo, z zadnjo močjo obupa, toda uvidel je, da mu ne bo mogoče do skalovja nazaj priti, ker bil je že predalet odstranjen.

Že je videl stari Paddy smrt pred očmi! In tudi spoznal, da jo ni več rešitve za njega.

V tem kritičnem trenutku pa, ko se je že komaj še na površju vode držal, pa zagleda v mali razdalji neki plavajoči tram.

On poizkusi še enkrat, z vso silo, s svojo zadnjo močjo, da doseže oni plavajoči tram.

Z rokami in nogami obupno dela, da bi ne zginil pod vodo in po kratkem času se mu je posrečilo zagrabiti se za tram.

On se ga krčevito oklene, in tako se mu je posrečilo spleza-

ti na njega. Rana na glavi ga je še seveda skelela, toda on ni sedaj imel časa na rano misliti, vlegel se je na tram in se prepustil z njim vred valovju.

Kam ga ponese tram, ki mu služi v rešitev? In koliko časa bo zamogel on na njem izdrževati to strašno nevarnost?

Nazaj na otok ne more Paddy več, ker valovje, ki je tram s seboj neslo, se je vedno bolj in bolj odaljeval od čeri.

On je ležal na tramu in se ga krčevito oklepal, ker od časa do časa ga je valovje pokopalo pod se, in ga zopet vrglo na površje; tako je bil naš starec prepuščen na milost in nemilost, brez jedi razburkanem valovju.

Ko je zažarila jutranja zarja, ni bilo kroga in kroga drugega videti, kot samo vodo, malo in veliko šumeče valovje.

Ura za uro poteka. Napočil je jasni dan. Lakota in žeja sta se počeli javljati. Koliko časa mu bo mogoče še to osodo prenašati?

Vroči solnični žarki so pekoče žgali našega znanca.

Kmalo pa je občutil Paddy, da mu moči pešajo, da se ne bo mogel več dolgo na tramu držati, — in če ga izpusti —

Končno proti večeru, ko je že Paddy smrti v oči gledal in že tudi svojo vročo molitvico opravil, se pojavi v neposredni bližini mala jadernica.

Prav gotovo so z jadernice opazili po morju plavajočega, ker bil je izpuščen v morje čoln.

Paddy je zagledal jadernico in je napol svojo zadnjo moč, da je z roko pomagal.

Čolničnik se je približeval, in bil kmalu pri njemu!

"Vsmiljeni bog, ti mi pošiljaš rešitev zadnji trenutek," vzklikne stari Paddy, "bodi hvaljen vekomaj!"

Mornarji so se v čolnu nahajali, mu zakličejo; Paddy pa je bil že tako izmučen, da je komaj nekaj odgovoril.

Sedaj je dospel čoln do plavajočega tramu in mornarji so potegnili izčrpanega zamorca vanj.

Paddy se je takoj onesvetil in obležal na dnu čolna, medtem so pa mornarji nazaj k jadernici vesljali. Dospevši do nje, ga odnesejo k kapitanu in on je takoj zapovedal prinesiti nekaj pijače, in tako ga je spravil zopet k zavesti. Jadernica pa je zopet nastopila svojo pot dalje.

Na povelj mirovnega sodnika

Nekega od lune razsvitljene večera je Edward kočo, v kateri je Elizabeta prebivala zapustil, da preišče celo dolino z namenom, da najde onega moža, ko je vedno nosil srebrnosivi plašč.

Edward je upal, da najde tam kako sled, kar se njima je dozdevalo, da sta on in Elizabeta prejšnji večer videla ono

sivo postavo, ki se je premikala med skalovjem. Ko sta se seji pa končno hotela približati, je postava izginila neznano kam.

Edwardu je bilo veliko lažje na tem, da najde onega skrivnostnega starčka in da ga pripravi do tega, da bi govoril z njim.

Elizabeta, katere je bila vedno resna in tiha, kot da ji nekaj srce teži, je pustila, da je Edward ravnal vse po svoji volji.

"Če se ti ga ljubi iskati, ga išči," reče ona, "vendar pa jaz ne verujem, da ga najdeš. Mogoče pa on še enkrat pride sem v kočo, v kateri sem ga jaz videla, ko sem bila bolna."

"Jaz ne morem dalje čakati!" pripomni Edward, "moja nepotrpežljivost mi strašno razjeda srce! Vidim tvojo potrpežljivost. Do nekake odločitve moram priti, moja ljuba Elizabeta, jaz hočem, da se zopet spoznamiva in da ti zamorem moje in tvoje dete v naročje položiti!"

Globok vzdih se izvije iz Elizabetinih prs — mučne misli so ji stiskale srce, ona ni več ve-

rovala, da doseže na tem trpljenju polnem svetu še nekaljeno srečo.

(Dalje prihodno)

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI PRELJUBLJENEGA IN POZABLJENEGA SOPROGA IN OČETA

IGNAC SLAPNIK

ki je za vedno izdihnil svojo blago dušo dne 18. januarja 1945.

Leto dni je že minilo, kar Te več med nami ni. Vedno pa v življenju našem v duhu z nami si povsod. Bog daj Tvoji duši blagi večni mir in sveti raj.

Zaluzjoči ostali:

FRANCES SLAPNIK soproga,
CHARLES, JAMES in LOUIS sinovi.
VNUKI IN VNUKINJE.

Cleveland, O. 18. jan. 1945.

BLEJSKO JEZERO ŠT. 27 SDZ

priredi

- plesno veselico - ZA JUGOSLAV RELIF

21. JANUARJA

v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd.
Vstopnina 60c

SPOMLAD SE BLIŽA

Zatorej je sedaj najboljši čas, da si izberete in naročite fin ženski spomladanski STERLING COAT ali SUIT direktno iz tovarne po najnižjih cenah v Clevelandu na WILL-CALL. Se vam priporoča

BENNO B. LEUSTIG

1034 ADDISON RD.

ENDicott 3426

UČITE SE ANGLEŠČIN

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILSKA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena \$2.00
in stane samo:

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6113 St. Clair Ave. Cleveland

Naznanilo in zahvala

Globoko potrti naznanjamo, da nas je vojni department obvestil, da je podlegel sovražni krogli naš ljubljeni soprog, sin in brat

1919

1944

PFC. LUDWIG F. LAURICH

Padel je za domovino v boju z nacijo neke v Franciji, dne 12. novembra 1944 leta. Star je bil 25 let. Rojen je bil v Clevelandu 25. decembra 1919 leta.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem sorodnikom in prijateljem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnika. Srčna hvala vsem, ki so poslali pismene ali brzojavne izraze sožalja.

Globoko zahvalo izrekamo Mons. Vitus Hribarju za opravljeno slovesno sv. mašo zadušnico, kakor tudi Rev. Celesniku in Rev. Tomecu za asistenco pri sv. maši.

Danes je poteklo dve leti odkar sva si prisegla zvestobo pred altarjem. In danes po kratkih dveh letih počivaš daleč tam v tuji zemlji. Naša srca pa plakajo vsaj si nam bil vsem tako drag. Edina tolažba nam je, da se snidemo enkrat na kraju večnega miru in blaženstva.

Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči;
Tam solnce sreče ti ne vgasne,
resnice solnce ne stemi.

Gledaje sliko tvoje sreče,
in zroč blag Tvoj obraz;
Iz duše vzdihem koperniče,
'naj grem, naj grem s Teboj še
jaz!'

Zaluzjoči ostali:

FRANCES, soproga
ANTON in MARY LAURICH, oče in mati
ANTHONY in JOHN brata
MRS. ANNA KOVAC, MARY, MRS. ANTONIA ST.
JAMES, sestre;
FRANK SLOSAR, tast.

V ČETRTEK IN PETEK PRI THE MAY COMPANY REMNANT DNEVA ŠIROM CELE TRGOVINE

Nobena naročila po pošti, telefonu, C. O. D. ali Will Call se ne bo sprejela za Remnant Day predmete

PRINT RAYON JERSEY, regularno 1.95
jd. . . floral in paisley vzorci . . . se lepo
ukroji za obleke, bluze in hišne halje.

1.49
jd.

CALIFORNIA PRINTS, regularno 2.25
jd. . . prekinjeni vzorci—belo in v bar-
vah ozadje s cveticami.

1.49
jd.

PRINTED RAYON SATIN, regularno
2.25 . . . bogato in luksuzno blago za blu-
ze, pajamas in hišne halje.

1.49
jd.

NEEDLEPOINT CREPE, regularno 2.50
jd. . . kombinacija 25% volne in 25%
rayon, v pastelnih in temnih barvah.

1.49
jd.

BUNNY SUEDE, regularno 1.69 jd. . .
mehko rayon suede—perfektno blago za
halje in obleke—rdeče, zelene in beige
barve.

1.29
jd.

DRESS LINEN, regularno 2.95 jd. . .
zelo vam bo ugajalo to blago za vaše po-
mladanske in poletne obleke, suits in
slacks.

1.29
jd.

RAYON BROADCLOTH PRINTS, regu-
larno 1.19 jd. . . paisley in floral vzorci
na finem rayon broadcloth blagu.

98c
jd.

Regularno 4.95 do 8.95 jd. . . 1 do 1 1/2 jd.
finega volnenega blaga za krila, jackets,
bluze in suknje.

98c
jd.

THE MAY COMPANY . . . ČETRTO NADSTROPJE

PRIHRANITE SI NA NAMIZNEM PERILU, BLANKETIH IN HIŠNIH PREDMETIH

DRESSER SCARFS 1/4 CENA, beli in obšiti-
mi vzorci in robci v barvah. 36" ali
45" mere. \$1 vrednost, sedaj . . .
89c Enaki Vanity seti . . . 44c

LUNCHEON CLOTHS. 42x42 inčev velikosti,
iz fine kakovosti, gosta tkanina v modri in
rdeči kombinaciji, stalne barve. Vsak
prt . . . 79c

3.98 POSTELJNA ODEJA Z VATO, 20
to. Odeje so napolnjene z fino vato
všita v močno chintz blago.
Mere 72x84 . . . 3.98

THE MAY COMPANY . . . ČETRTO NADSTROPJE